

ARBEJDSARK 1

Brevskrivning under besættelsen

I dette forløb skal vi læse en tekst, der er skrevet under krigen, nemlig et brev. Og bagefter skal I selv skrive et brev om en begivenhed under krigen.

Enkefrue Ane Marie Nedergaard skrev hver uge under krigen et eller flere breve til sin voksne søn Harald og svigerdatteren Gudrun i København. Disse breve kan betragtes som samtidige øjenvindeskildringer af hverdagen. Her kan du læse et af dem.

Holstebro d 17 Oktober.
1944.

Kære lille Harald og Gudrun!

Tak for Brevet, som jeg ligeledes faar en Dag senere, først Tirsdag Eftermiddag ved tre Tiden faar jeg det. Jeg glemte at skrive om Honningen. Lærer Larsen var her for et Par dage siden med 4 pund Honning, mere kunde han ikke skaffe mig, vi aftalte at jeg skulde skrive tidlig på Aaret til ham, saa kunde jeg faa mere Honning, og tillige ogsaa Kløverhonning. Larsen sagde at jeg kunde faa mere hos Købmand Krog, da han havde afleveret 150 pund til ham, det skal de give for at faa Sukker til Bierne, jeg gik til Krog, tænk jeg fik et pund, jeg sagde ogsaa til dem at det kunde de ikke være bekendt at jeg ikke kunde faa mere, men det fik jeg ikke. Jeg faar vist lidt mere nede hos Billedhugger Espensen Østergade. I skal faa saa meget jeg kan faa skrabet sammen. Frøken Dethlefsen skaffede mig lidt sidste Aar, jeg venter besked fra hende. Tak for Synet af Billederne, de er meget gode, man kan nok se at Svend ved han er fin, det klæder ham vist vældig godt, jeg vilde jo gerne have nogle af dem jeg sætter et x bag paa, det haster jo ikke. I kan tro vi fik en slem Overraskelse i Aften ved 6 Tiden, der sprang en Bombe saa det hele rystede, mange Vinduer sprang her i Byen paa mange mærkelige Steder, det blev sagt det var en Bombe i Idom, Det lød som det kunde være her ved Byen, der skal nok ligge flere som ikke er sprængt. Søndag aften fik vi igen en Flyvervarsling, og Luftalarm, der var mange maskiner her inde over, vi kunde se imod Sydvest stor Brand, en Flyvemaskine brændte, og en Gaard i Idom, fra overflyvningen. Jeg fik afgivet at Svends Bluse skulde være 21 centi i Siderne, men det tror jeg er for meget, men Nu har jeg sat rynkeraad lidt højere oppe, men ikke syet belægningen paa, da jeg ikke ved hvor vid den skal være, skulde det passe som jeg har rynket det, faar Du selv sy den lille

Beklædning paa, det kan godt gøres i Haanden, den kan let blive viere ved at løsne Traaden ved Knapnaalene. Dine Strømper har jeg riet en lap paa, hvor de er saa tynde ved Knæet, men det skal hæftes paa med usynlige Sting, men jeg har ingen Brun Traad, Og ved ikke om du vil have Lappen paa, men ellers vil de snart gaa i Stykker, og det kan ikke sees at det sidder under. Jeg hørte ogsaa Holmens Provst i Søndags, men det var jo i radioen. Jeg tænker ofte paa, om I har faaet flyttet om paa Gæsteværelset som i talte om. Jeg har aftalt med Diakonisse Pigen om at bære Tørv op, og det vil hun gerne. I Dag har jeg taget Pellagonierne hjem fra Kirkegaarden, Nu sætter jeg en Chrysantemum op. Der er blevet sagt i den E. radio, i Tilfælde af Bombademang, skal Københavnerne endeligt gaa i Parkerne. Jeg haaber ikke I skal komme ud for det. Søndag eftermiddag gik Møller og jeg en Tur, saa blev hun og spiste til Aften hos mig, men maatte skynde sig hjem 8 1/2 da vi fik Luftalarm, hun er ikke bange for at gaa om Aftenen, det tør jeg ikke. Bare Strømperne ikke er for smaa til Svend. Hav det nu godt alle fire. De kærligste Hilsener til Eder alle fire fra Farmor

Jeg beklager meget at jeg ingen fedt kan sende, jeg kan allerførst faa et halvt Pund midt i November, vi er ved at naa Bunden paa visse Varer, "elle det gaar nedden om Hjem" Oksekød og fedekalv har der været rigelig af den sidste Tid, men det faar nok ogsaa en Ende, hvorfor der er rigelig af disse to Ting, er fordi nu skal Kreaturene indbindes og saa slagtes det de ikke kan have. Det brune Garn der med er af de Brune Knæstrømper af Vibes, jeg har trevlet op, saa del maaske kan stoppes med, jeg lod et lag gaa med i de Strømper i Foden til Svend. Der var en Ting mere jeg vilde skrive om men kan ikke huske det

Husk at arbejde kildekritisk med brevet. Tænk over:

- Ophavsmand: Hvem skriver brevet (hvad er enkefruens holdning til besættelsen?).
- Er det en objektiv eller subjektiv skildring: Hvem skriver hun til – hvad er formålet med brevet?
- Samtidig eller usamtidig kilde: Hvornår er kilden skrevet i forhold til, hvornår flystyrtet fandt sted?
- Hvad er kildens værdi?
- Hvordan er det, man stavede den gang?
- Hvad handler brevet om?
- Fokuser på beskrivelsen af flystyrtet i ldom.
 - o Hvad hører enkefruen?
 - o Hvad oplever hun?

Opgave: skriv et brev

Nu skal I selv skrive et brev fra enkefruen til sønnen Harald i København. I vælger selv hvilken begivenhed under besættelsen, I vil skrive om. Husk opsætningen og genren med dato, sted, indledning, direkte talemåde etc.

I kan selv vælge en begivenhed, men I kan også vælge at skrive om en af følgende begivenheder:

- Vareknaphed og rationering
- Mørklægning
- Internering af de danske politifolk
- De stille protester: Alsang og algang
- Frikorps Danmark hvervninger
- Sabotage
- Vareknapheden under besættelsen